

**СДРУЖЕНИЕ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ НА РАСТИТЕЛНИ МАСЛА И МАСЛОПРОДУКТИ
В БЪЛГАРИЯ**

София 1000, бул. Витоша 47, тел./факс: 02/ 989 24 08
E-mail: sunoil@mb.bia-bg.com ; WEB: www.sunoil-bg.org

Изх. № 8/25.04.2018г.

До Росен Сиркъв
Директор
„Работодателски системи”
Българска стопанска камара

АНАЛИЗ

на последиците от прилагането на Споразумение за асоцииране между
Украйна и Европейския съюз

От 2014 год. се прилага **Споразумение за асоцииране между Украйна и ЕС** като ,
раздел **„Дълбока и всеобхватна зона за свободна търговия”** постави някои
страни членки на ЕС в т.ч и Р. България в изключително неравностойно
положение спрямо преработвателите на слънчоглед в Украйна от действието на
следните договорености:

**1. Раздел 2: Премахване на мита, такси и други разноски; Глава 1
Национално третиране и достъп на стоки до пазара, чл. 29 Премахване на
митата при внос – съгласно който „всяка страна намалява или премахва митата
при вноса на стоки с произход от другата страна в съответствие със своите
графици, посочени в Приложение I-A”**

По силата на посочените графици в Споразумението ЕС се задължава да премахне
изцяло съществуващите мита на посочените в приложението стоки. По същество
е договорен безмитен внос на украинското слънчогледово масло и
слънчогледов шрот на европейския пазар.

**2. Параграф 2 на чл. 31 постановява :„Украйна може да въведе защитни
мерки за мита при износ, както е посочено в Приложение I-Г”, според което в
продължение на 15 години, Украйна може да прилага експортно мито и
защитна мярка под формата на допълнителна такса към износното мито на
слънчоглед, което означава запазване действието на износното мито в размер от
10% до 2028 год. и води до:**

- Елиминиране влиянието на международните цени на вътрешния пазар в Украйна; по-ниска вътрешна изкупна цена; увеличаване преработката и износа на крайни продукти от преработката на слънчоглед с висока добавена стойност
- Повишаване натоварването на производствените мощности и намаляване себестойността на продукцията ,респективно увеличаване конкурентноспособността на международните пазари.

- Засилване интереса към инвестиции в индустрията от местни и чуждестранни инвеститори

Прилагането на тази политика превърна Украйна в най-големият производител на слънчоглед в света с 31% дял от световното производство през сезон 2016/17г.

и доминиране в световния износ на слънчогледово масло с 56 % дял в световната търговия.

Аналогично е състоянието и със слънчогледовия шрот, като износа е над 80% от общото производство и превърна Украйна в най-големият производител и износител на слънчогледов шрот в света. Основен потребител и вносител са страните от ЕС.

ОТРАЖЕНИЕ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО ЗА ВСЕОБХВАТНА ТЪРГОВИЯ В БЪЛГАРИЯ

С приемането на страната ни в ЕС се прилагат принципите на единния и общ пазар на ЕС и се изключва прилагането на защитни мерки от страните членки

С прилагането на горе посоченото споразумение преработвателите на слънчоглед от Черноморския регион, в т.ч. и Р. България са поставени в неравностойно положение защото:

1. Снабдяването с маслодайни суровини, чиято стойност формира 85-90% от себестойността на готовата продукция се осъществява в засилена конкурентна среда и в съответствие с международните ценови нива, а в Украйна се прилага 10% експортно и защитно мито което намалява вътрешната изкупна цена на слънчогледа.

2. Свободния и неограничен внос на слънчогледово масло и шрот в ЕС, без да са отчетени суровинните и производствени възможности на страните членки на ЕС доведе до засилена конкуренция и ценови натиск на международните пазари.

3. С прилагането на ПРСР 2007-2014 год. се изградиха нови съвременни мощности за преработка на маслодайни култури в страната с общ преработвателен капацитет на слънчоглед в размер на 3 000 000 тона /год. или на 1 200 000 тона растителни масла/год.

В резултат на засилената конкуренция на международните пазари на растителни масла от страна на Украйна, производството на растителни масла в България се движи от 360 000-420 000 тона/год. което осигурява едва 36-42% натоварване на производствените мощности. Вътрешният пазар на растителни масла ежегодно намалява и е доминиран от сивия сектор. Алтернативата за развитието на бранша е експорта. В резултат от прилагането на горе посоченото споразумение за да не загубят позиции на международните пазари българските преработватели са принудени да намаляват рентабилността от производствената си дейност като за 2015 год. е едва 1-2%

Ограничено натоварване на производствени мощности, неефективно използване труда на наличния персонал и намалената рентабилност ограничават инвестиционната дейност; обучението и усъвършенстването на персонала и иновационна и маркетингова дейност на съществуващите предприятия.

Поради посочените причини динамично развитие на бизнеса не е възможно и търсенето на нови перспективни пазари е обречено предварително.

Във връзка с гореизложеното установяваме че :

- не е спазена европейската стратегия за равностоен достъп до външните пазари, чрез премахване на съществуващите бариери в търговията. Нарушено е едно от основните правила на Световната търговска организация(СТО) -ограничаване прилагането на експортни мита, като е осигурена дългосрочна подкрепа на преработката на слънчоглед в Украйна. Така европейските в това число и българските преработватели на слънчоглед са поставени в неконкурентни условия, което противоречи на правилата на международната търговия и облагодетелства едната страна за сметка на друга/и. Приетите правила в споразумението по отношение на търговията със слънчоглед и продуктите от слънчоглед противоречат на принципите на чл. 254 от същото споразумение - „ *Страните признават значението на свободната конкуренция за своите търговски отношения*“
- Прилагането на експортно и защитно мито Украйна в областта на търговията със слънчоглед противоречи на политиката на ЕС да гарантира, че неговите търговски инициативи допринасят за устойчив растеж и създаване на нови работни места.

На база гореизложеното считаме ,че е необходимо страната ни да предложи конкретни мерки в защита на българския бизнес чрез искания за:

-изготвяне на анализ за въздействието от прилагането на **Споразумение за асоцииране между Украйна и ЕС** , раздел „Дълбока и всеобхватна зона за свободна търговия“ във всички страни членки на ЕС, особено в страните традиционни производители на слънчоглед (България; Румъния; Унгария и Франция)

-При установяване на негативен ефект от прилагането на горе посоченото споразумение предвиждане на компенсационни мерки за страните членки на ЕС, които са засегнати

пряко от прилагането на експортно и защитно мито за износ на слънчоглед от Украйна.

-Намаляване срока на прилагане на експортно мито и защитно мито при износ на слънчоглед от Украйна до 2019 год. с цел създаване на еднакви пазарни условия за всички производители на слънчогледово олио и слънчогледов шрот в ЕС и Украйна.

Приложение:

1. Приложение №1 за графици на Украйна за премахване на митата
2. Приложение №2 защитни мерки при износните мита

С уважение:

/ Яни Янев-председател/

Приложение 1

Графици на Украйна за премахване на митата

-	1206 00	Семена от слънчоглед, дори натрошени		
	1206 00 10 00	– За посев	0	0
		– Други:		
	1206 00 91 00	-- Обелен; необелен шарен слънчоглед	10	3
	1206 00 99 00	-- Други	10	Намаление от 20 % за 5 години
	1512	Слънчогледово масло, памучно масло или масло от шафранка (safflower) и техните фракции, дори рафинирани, но не химически променени:		
		– Слънчогледово масло или масло от шафранка (safflower) и техните фракции:		
	1512 11	-- Сурови масла:		
	1512 11 10 00	--- Предназначени за технически или промишлени цели, различни от производството на хранителни продукти за човешка консумация	8	Намаление от 20 % за 5 години
		--- Други:		
	1512 11 91 00	---- От слънчоглед	20	5
	2306	Кюспета и други твърди остатъци, дори смлени или агломерирани под формата на гранули, получени при извличането на растителни мазнини или масла, различни от тези в № 2304 или 2305:		
	2306 30 00 00	– От слънчоглед	20	намаляване с 20 % за 5 години

Графици на ЕС за премахване на митата

	1206 00	Семена от слънчоглед, дори натрошени		
	1206 00 10 00	– За посев	Осв.	0
		– Други:		
	1206 00 91 00	-- Обелен; необелен шарен слънчоглед	Осв.	0
	1206 00 99 00	-- Други	Осв.	0
	1512	Слънчогледово масло, памучно масло или масло от шафранка (safflower) и техните фракции, дори рафинирани, но не химически променени:		
		– Слънчогледово масло или масло от шафранка (safflower) и техните фракции:		
	1512 11	-- Сурови масла:		
	1512 11 10 00	--- Предназначени за технически или промишлени цели, различни от производството на хранителни продукти за човешка консумация	6,4	0
		--- Други:		
	1512 11 91 00	---- От слънчоглед	6,4	0
	2306	Кюспета и други твърди остатъци, дори смлени или агломерирани под формата на гранули, получени при извличането на растителни мазнини или масла, различни от тези в № 2304 или 2305:		
	2306 30 00 00	– От слънчоглед	Осв.	0

Приложение 2

Приложение I – Г към глава 1 от Споразумението за асоцииране

Защитни мерки при износните мита (семена от слънчоглед)

година	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Задължение, поето от Украйна в рамките на СТО	11	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Износно мито на Украйна за ЕС	9,1	8,2	7,3	6,4	5,5	4,5	3,6	2,7	1,8	0,9	0	0	0	0	0	0
Критично ниво (хил.т)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Максимална допълнителна такса	0,9	1,8	2,7	3,6	4,5	5,5	6,4	7,3	8,2	9,1	10	8	6	4	2	0